

การพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่มริม
อำเภอแม่มริม จังหวัดเชียงใหม่

Operational Potential Development of Women's Groups at Mae Rim in
Subdistrict Municipality, Mae Rim District Chiang Mai Province

สมศรี จันทร์ภัทรบูรณ์¹, นพดณ ปัญญาวีรทัต² และ ประเสริฐ ปอนถิ่น³
Somsri Chanphattalaboon¹, Noppadon Panyaweerat² and Prasert Pontin³

Received: 8 March 2023; Revised: 14 June 2023; Accepted: 15 June 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่มริม อำเภอแม่มริม จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักพุทธธรรมกับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่มริม จำนวน 303 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน F-test การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่มริม อำเภอแม่มริม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) หลักอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี ในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์สูงมาก 3) ปัญหา อุปสรรค พบว่า

1, 2, 3 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่; Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya Chiang Mai Campus
Corresponding author, e-mail: 6404204036@mcu.ac.th

ขาดความรู้ความเข้าใจในนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงาน ขาดการติดตามความรู้ใหม่ ๆ ในการดำเนินการของตน หรืองานที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะแนวทาง พบว่าควรส่งเสริมการติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจในการทำงาน และควรส่งเสริมการไม่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิด เช่น การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน การทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพ; กลุ่มสตรี; หลักอิทธิบาท 4

Abstract

This research article aims to 1) to study the level of development of women's operational potential in Mae Rim Subdistrict Municipality, Mae Rim District, Chiang Mai Province 2) to study the relationship between Buddhist principles and the development of women's operational potential 3) to study the problems, obstacles, and suggestions for the development of women's operational potential, It's a mixed research between quantitative research and qualitative research. In quantitative research The sample consisted of 382 Some of a member of the women's group in Mae Rim Subdistrict Municipality, Data were collected using a questionnaire. analyze data by using statistics of frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson Correlation, F-test, qualitative research by in-depth interviews with a group of 10 key informants or people. Data were analyzed by content analysis techniques.

The study found that; 1) The level of development of the potential of women's operations in Mae Rim Subdistrict Municipality, Mae Rim District, Chiang Mai Province, including the Principle of Itthibat 4, was overall at the highest level. and the development of women's operational potential in all 3 areas, overall, at the highest level 2) The Itthibat 4 principle is related to the development of women's operational capacity. Statistically significant positive at the 0.01 level, with a very high level of correlation 3) Problems Obstacles It was found that there was a lack of knowledge and understanding in policies, objectives, operational guidelines. lack of pursuit of new knowledge in their actions or related work and guiding

suggestion Found that it should promote effective communication with colleagues. And encourage colleagues to have confidence in their work and should not use their authority in the wrong way, such as seeking personal benefits. making others suffer

Keywords: Potential Development; Women's Group; Itthibat 4

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8-11 เน้นที่การพัฒนาคุณภาพของคนและอีก หนึ่งแนวทางสำคัญที่นำมาใช้ในการบริหารประเทศร่วมด้วย เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก และจะต้องเสริมสร้างพื้นฐาน จิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2551) ดังนั้นการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขด้วยวิถีปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงจำเป็นต้องอาศัย “ชุมชนที่เข้มแข็ง” เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนโดยที่ยุทธศาสตร์และ แนวทางในการพัฒนาจะต้องช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้ชุมชนที่มีอยู่ในประเทศไทยเป็นจำนวนมากเกิดความเข้มแข็งสามารถจัดกิจกรรมที่เป็นองค์รวมได้อย่างต่อเนื่องมีกระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้ร่วมกันของคนในชุมชนบนฐานทรัพยากรและศักยภาพของชุมชนมีการผลิตเพื่อเลี้ยงตัวเองอย่างพอเพียงพึ่งพาตนเองได้มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกชุมชนบนพื้นฐานการเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรมเกิดความสงบสุขร่มเย็นอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสันติและเกื้อกูลสามารถแก้ปัญหาความยากจนอย่างมีบูรณาการมีภูมิคุ้มกันสามารถต้านรับและใช้ ประโยชน์จากกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทันและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ (หาญศึก ทรงสวัสดิ์, 2550)

สตรีที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการพัฒนาสตรีต้องเป็นคนที่อาศัยอยู่ในชุมชนมีความรับผิดชอบ มีความเสียสละและมีจิตอาสาสามารถปฏิบัติงานที่ไม่มีค่าตอบแทนได้อย่างไรก็ตามแม้ว่า คณะกรรมการพัฒนาสตรีจะมีการดำเนินงานมาอย่างยาวนานก็ยังประสบปัญหาอยู่เนื่องจากใน

ปัจจุบันสตรีบางส่วนมีโอกาสได้รับการศึกษามีความรู้และสามารถทำงานอื่น ๆ ได้แต่การดูแลสมาชิกในครอบครัวก็ยังคงเป็นหน้าที่ของสตรีอยู่ทำให้ต้องรับภาระทั้งงานในบ้านและนอกบ้านไม่มีเวลาเข้ามาเข้าร่วมกิจกรรมของส่วนรวมการรวมกลุ่มจึงขาดประสิทธิภาพ (เกษวดี เนื่องศรี, 2560) สรุปไว้ว่าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้านมีปัญหาอุปสรรคในเรื่องของความไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ. 2538 ขาดทักษะความรู้ในการบริหารจัดการองค์การคณะกรรมการบางคนไม่ตระหนักในการทำงานเพื่อส่วนรวมไม่เข้าใจกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ การวางแผน การออม และการใช้จ่ายงบประมาณขาดความรู้ในด้านการสุขอนามัย การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมความสะอาดและความเป็นระเบียบของชุมชนขาดความรู้ในด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมนักวิชาการพัฒนาชุมชนสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยมีบทบาทในการขับเคลื่อนพลังประชาชนไปสู่เป้าหมายเพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนพึ่งตนเองได้ ครอบครัว มีคุณภาพชีวิตดีมีความสุข (กรมการพัฒนาชุมชน, 2550)

ในด้านกลุ่มสตรีในพื้นที่ของเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ การดำเนินงานตามมาตรฐานของเทศบาลตำบลโดยเฉพาะด้านโครงสร้างการบริหารจัดการของกลุ่มสตรี มีคณะกรรมการที่ยังไม่ชัดเจนขาดการประสานงานที่ชัดเจนและอย่างต่อเนื่องซึ่งส่งผลถึงรูปแบบการบริหารการพัฒนาของกลุ่มสตรีไม่ชัดเจนดังนั้นกลุ่มสตรีในพื้นที่ควรแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานให้ชัดเจนมากขึ้นและควรมีแผนงานในการบริหารจัดการกลุ่มที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (เทศบาลตำบลแม่ริม, 2564)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวและจากการสำรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ายังไม่ปรากฏงานที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ และยังไม่ปรากฏว่ามีการศึกษาการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ อย่างเป็นรูปแบบที่ชัดเจน และการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี ยังขาดหลักการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการของพระพุทธศาสนา คือ อิทธิบาท 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดการนำผู้ปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จผลที่มุ่งหมายดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งอำเภออื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกันซึ่งจะทำให้กลุ่มสตรีมีศักยภาพเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของกลุ่มสตรีและการปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่มริม อำเภอแม่มริม จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักพุทธธรรมกับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลแม่เหียะ โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) จากสูตรของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 303 คน โดยหน่วยประชากรในแต่ละหน่วยมีลักษณะเหมือนกันแล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสอบถามโดยการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจะพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักพุทธธรรม (อิทธิบาท 4) เพื่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี ประกอบด้วย ดังนี้ 1) ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น 2) วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น 3) จิตตะ ความเอาใจใส่ฝึกฝนในสิ่งนั้น 4) วิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับได้แก่การพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี ตามแนวคิดของ David C. McClelland ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ความรู้ (knowledge) 2) ทักษะ (skills) 3) พฤติกรรมที่พึงประสงค์ (attributes) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหา

อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายเปิด แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha C = Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นในภาพรวมเท่ากับ 0.869

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลแมริม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาวิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัย โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยแบ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) จำนวน 10 รูปหรือคน ประกอบด้วย 1) นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 1 รูป 2) ตัวแทนกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 2 คน 3) ตัวแทนกลุ่มปฏิบัติการ จำนวน 2 คน 4) นักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 1 คน 5) ตัวแทนกลุ่มสตรี จำนวน 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจะใช้พัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อคำถาม และนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอความอนุเคราะห์

ในการตอบแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูล ซึ่งในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Content Analysis) ตามเกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้ 1) วางเค้าโครงของข้อมูล โดยการทำรายชื่อคำหรือข้อความที่จะถูกนำมาวิเคราะห์ แล้วแบ่งไว้เป็นประเภท (Categories) เพื่อให้การวิเคราะห์มีความสม่ำเสมอ และสามารถตัดสินใจได้ว่า จะดึงคำหรือข้อความใดออกมาจากเอกสารหรือตัวบทและจะหิ้งคำหรือข้อความใดออกไป 2) คำนี้ถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ โดยมีการโยงเข้ากับกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความกว้างขึ้นและนำไปสู่การอ้างอิงกับข้อมูลอื่น ๆ ได้ 3) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เมื่อได้ทำการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการถอดถ้อยคำ การสัมภาษณ์จากเครื่องบันทึกเสียง พร้อมทั้งรายละเอียดเพิ่มเติมจากการจดบันทึก โดยการทำการคัดลอกข้อความและบันทึกอย่างละเอียดเพื่อตีความและกำหนดประเด็นที่สำคัญได้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ซึ่งในการวิเคราะห์นั้นผู้วิจัยใช้การถอดข้อความทั้งหมดในภาพรวมแล้วนำข้อความมาทำการวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นและแต่ละกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแมริม อำเภอมะแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.710) เมื่อจำแนกรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่าฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น จิตตะ ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในสิ่งนั้น และวิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น และการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.713) เมื่อจำแนกรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่าความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (attributes)

2. หลักอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์สูงมาก กล่าวคือ เมื่อมีหลักอิทธิบาท 4 ย่อมส่งผลให้เกิดการการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีมากยิ่งขึ้น จึงยอมรับสมมติฐาน

3. ปัญหา อุปสรรค พบว่า ขาดความรู้ความเข้าใจในนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงาน ขาดการติดตามความรู้ใหม่ ๆ ในการดำเนินการของตน หรืองานที่เกี่ยวข้อง ขาดความเชี่ยวชาญ ทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้างอย่างต่อเนื่อง ขาดการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นธรรมไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอย่างไรเหตุผล และข้อเสนอแนะ พบว่า ควรส่งเสริมการติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจ ในการทำงาน ควรส่งเสริมการไม่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิด เช่น การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน การทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และควรส่งเสริมความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล โดยยึดหลักทางสายกลางในการดำเนินชีวิต

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยระดับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.710) เมื่อจำแนกรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น จิตตะ ความเอาใจใส่ฝึกฝนในสิ่งนั้น และวิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น และการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.713) เมื่อจำแนกรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่าความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (attributes) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระบุญเพ็ง สิทธิวงษา (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการท้องถิ่นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานีผลการวิจัยพบว่าบุคลากรมีการใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการองค์การส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาพร สุปงกช (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการพัฒนาของกลุ่มสตรีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนจังหวัดเพชรบุรีผลการวิจัยพบว่าการบริหารการพัฒนาของกลุ่มสตรีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ด้านการจัดองค์การ รองลงมาได้แก่ด้านการวางแผน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการปรับปรุงแก้ไขและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งสูงสุด ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ของชุมชน รองลงมาด้านการพึ่งตนเองของชุมชน ด้านที่มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งต่ำสุด ได้แก่ด้านการจัดการตนเองของชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลประภัสสร รำพึงจิตต์ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานพัฒนาศักยภาพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอกำแพงแสน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

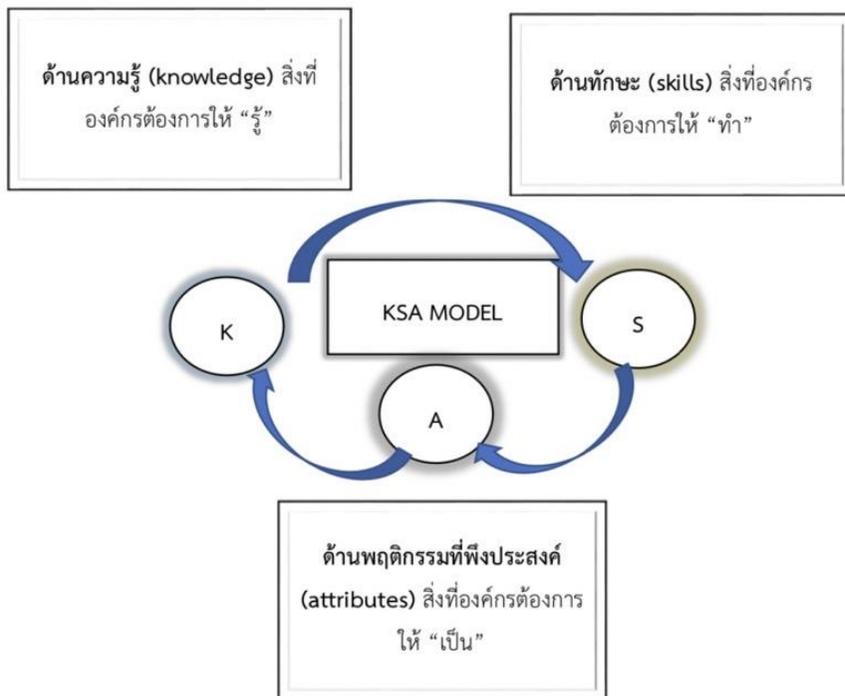
2. ผลการวิจัยหลักอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรี ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์สูงมาก กล่าวคือ เมื่อมีหลักอิทธิบาท 4 ย่อมส่งผลให้เกิดการการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีมากยิ่งขึ้น จึงยอมรับสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาพร สุนงข (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารการพัฒนากลุ่มสตรีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการพัฒนากลุ่มสตรีกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการพัฒนากลุ่มสตรีกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r=0.686$)

3. ผลการวิจัยปัญหา อุปสรรค พบว่า ขาดความรู้ความเข้าใจในนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงาน ขาดการติดตามความรู้ใหม่ ๆ ในการดำเนินการของตน หรืองานที่เกี่ยวข้อง ขาดความเชี่ยวชาญ ทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้างอย่างต่อเนื่อง ขาดการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นธรรมไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอย่างไรเหตุผล และข้อเสนอแนะแนวทาง พบว่า ควรส่งเสริมการติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจ ในการทำงาน ควรส่งเสริมการไม่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิด เช่น การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน การทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และควรส่งเสริมความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล โดยยึดหลักทางสายกลางในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ นิลมณี (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่ององค์กรสตรีในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาอุปสรรค คือคณะกรรมการพัฒนาสตรีที่มีเป็นผู้ปฏิบัติงานมานาน และมีอายุมากทำให้ยังขาดการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเทคโนโลยีใหม่ ๆ จึงควรให้มีการผลักดันให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมากแนวทางการพัฒนาต่อยอดการดำเนินงานองค์กรสตรี คือการให้องค์กรสตรีที่มีความเข้มแข็ง คอยเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงานและถ่ายทอดกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้แก่คณะกรรมการพัฒนาสตรีในการพัฒนาศักยภาพไปสู่การสร้างงานสร้างอาชีพเพิ่มรายได้ในครัวเรือน ส่งผลให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นภาชนะหนี้สินลดลง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษวดี เนื่องศรี (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการเสริมสร้างพลังเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของกลุ่มสตรี ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่าปัจจัย

สนับสนุน ประกอบด้วย 1) ผู้นำกลุ่มมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพ 2) การสนับสนุนจากรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3) การสนับสนุนจากครอบครัว 4) การสนับสนุนจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม 5) ความเข้มแข็งและความสามัคคีของกลุ่มสตรี ส่วนปัจจัยอุปสรรคประกอบด้วย 1) การขาดความพร้อมด้านเศรษฐกิจ 2) ปัญหาภายในครอบครัว 3) เวลาของสมาชิก 4) ขาดการมีส่วนร่วมจากกลุ่มคนรุ่นใหม่ 5) การเข้ามาเพื่อแสวงหาผลประโยชน์

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการสังเคราะห์งานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่” ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย ดังปรากฏเป็น KSA โมเดล สามารถสรุปได้ดังนี้

K = Knowledge ด้านความรู้ มีความรู้ความเข้าใจในบริบทของการทำงานเป็นกลุ่ม คณะ มีความสามารถในการรวมกลุ่มกันทำงาน และการประสานงาน และความสามารถที่ได้รับการ

ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญเฉพาะตัวขึ้น และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะนี้เกิดขึ้นได้ทั้งจากพรสวรรค์ ตลอดจนการศึกษาและฝึกฝนเป็นประจำ

S = Skills ด้านทักษะ มีความรู้วิทยาการ หรือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีความเชี่ยวชาญ ทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้างอย่างต่อเนื่อง และสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล โดยยึดหลักทางสายกลางในการดำเนินชีวิต และพิจารณาและแก้ไขปัญหาด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง

A = Attributes ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตระหนักร่วมกัน มีความรักความสามัคคี รับรู้ รับฟังเหตุและผลของกันและกัน ก็จะนำไปสู่การพัฒนาในส่วนนั้น ๆ และการไม่แบ่งพรรค แบ่งพวก มีความละเอียดรอบคอบ และดูแล และปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มสตรี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรมีนโยบายจัดอบรมวิชาการให้ความรู้กับกลุ่มสตรีในเขตเทศบาลไม่ว่าจะเป็นด้านอาชีพ การจัดการให้มีความรู้ที่เพียงพอ และเข้าใจบทบาทสตรี

1.2 ควรมีนโยบายการกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงความคิดเห็น รู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง (ตระหนักรู้) มีความเข้าใจในบทบาทและความเปลี่ยนแปลง (ก้าวทัน) ของโลกปัจจุบัน (IT)

1.3 ควรมีนโยบายการติดตามความรู้ใหม่ ๆ ในการดำเนินการของตน หรืองานที่เกี่ยวข้อง มีความรู้วิทยาการ หรือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีความเชี่ยวชาญ ทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้างอย่างต่อเนื่อง และสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุวัตถุประสงค์

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ความรอบรู้ระเบียบวินัย และกฎเกณฑ์ของทางราชการ มีศักยภาพในด้านการนิเทศติดตามผลงาน ของผู้ร่วมงาน สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจ ในการทำงาน

2.2 ในโลกดิจิทัลในปัจจุบันนี้ การที่สตรีเราจะประสบผลสำเร็จได้ก็ต้องรู้จักเรียนรู้กับสังคม กับผู้อื่น และต้องสื่อสารร่วมกับผู้อื่นได้ ต้องรู้จักตื่นตัว หาความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ให้กับตัวเอง

2.3 ประพฤติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และจริงใจต่อทุกคน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นธรรมไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอย่างไรเหตุผล

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้หลักพุทธธรรมอื่น ๆ นอกจากหลักพุทธธรรม (อิทธิบาท 4)

3.2 ควรขยายขอบเขตการวิจัยการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีในเทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2550). *เกร็ดความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน.
- กุลประภัสสร ราพิงจิตต์. (2563). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. *Journal of Modern Learning Development*. 5(4), 40-50.
- เกษวดี เนืองศรี. (2560). *แนวทางการเสริมสร้างพลังเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของกลุ่มสตรีในจังหวัดฉะเชิงเทรา*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- เกียรติศักดิ์ นิลมณี. (2559). *องค์กรสตรีในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- เทศบาลตำบลแม่ริม. (2564). ข้อมูลทั่วไป. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2566. จาก <http://www.maerim.go.th>
- ปรียาพร สุกงกช. (2559). *รูปแบบการบริหารการพัฒนากลุ่มสตรีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จังหวัดเพชรบุรี*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- พระบุญเพ็ง สิทธิวงษา. (2562). *การใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการท้องถิ่นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2551). *เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

หาญศึก ทรงสวัสดิ์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็งกรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอนครแดน จังหวัดเพชรบูรณ์*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, เพชรบูรณ์.

Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper & Row.